

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2024. gada 7. februārī
(OR. en)

10738/1/23
REV 1

Starpiestāžu lieta:
2023/0235(NLE)

FRONT 208
COWEB 89
MIGR 216

PRIEKŠLIKUMS

K-jas dok. Nr.:	COM(2023) 397 final/2
Temats:	Priekšlikums - PADOMES LĒMUMS par to, lai Savienības vārdā noslēgtu Nolīgumu starp Eiropas Savienību un Albānijas Republiku par operacionālām darbībām, ko Albānijas Republikā veic Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūra

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2023) 397 *final*/2.

Pielikumā: COM(2023) 397 *final*/2

Briselē, 7.2.2024.
COM(2023) 397 final/2

2023/0235 (NLE)

CORRIGENDUM

This document corrects document COM(2023)397 final of 07.07.2023

Concerns all language versions

Addition of the reference to the Staff Working Document SWD(2024)20 linked to the
Proposal

The text shall read as follows

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par to, lai Savienības vārdā noslēgtu Nolīgumu starp Eiropas Savienību un Albānijas Republiku par operacionālām darbībām, ko Albānijas Republikā veic Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūra

{SWD(2024) 20 final}

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Viens no Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūras (“Aģentūra”) uzdevumiem ir sadarboties ar trešām valstīm attiecībā uz jomām, uz kurām attiecas Eiropas Robežu un krasta apsardzes regula (Regula (ES) 2019/1896) (“regula”), “tostarp veicot robežu pārvaldības vienību iespējamu operacionālo izvietojumu trešās valstīs”.¹ Konkrēti, Aģentūrai, kas ir daļa no Eiropas Robežu un krasta apsardzes, ir jānodrošina Eiropas robežu integrēta pārvaldība², kuras viens no komponentiem ir sadarbība ar trešām valstīm jomās, uz kurām attiecas regula, jo īpaši koncentrējoties uz kaimiņos esošām trešām valstīm un neatbilstīgas migrācijas izcelsmes vai tranzīta valstīm³. Aģentūra, ciktāl tas vajadzīgs tās uzdevumu izpildei, var sadarboties ar trešo valstu iestādēm, kas ir kompetentas jautājumos, uz kuriem attiecas regula⁴, un var veikt darbības saistībā ar Eiropas robežu integrēto pārvaldību kādas trešās valsts teritorijā, ja minētā trešā valsts tam piekrīt.

Saskaņā ar regulas 73. panta 3. punktu apstākļos, kuros no Eiropas Robežu un krasta apsardzes pastāvīgā korpusa nepieciešama robežu pārvaldības vienību izvietojšana trešā valstī, kur vienību dalībnieki īstenos izpildpilnvaras, Savienība noslēdz ar attiecīgo trešo valsti statusa nolīgumu. Šādam statusa nolīgumam vajadzētu būt balstītam uz paraugu, ko Komisija izstrādājusi saskaņā ar tās pašas regulas 76. panta 1. punktu. Komisija šo paraugu pieņēma 2021. gada 21. decembrī⁵.

Caur Albāniju ved Rietumbalkānu migrācijas maršruts, kurā konstatējama ievērojama apmēra neatbilstīga migrācija uz Eiropas Savienību gan pa sauszemi, gan pa Adrijas jūru. Aģentūra 2022. gadā pie Eiropas Savienības ārējām robežām Rietumbalkānu maršrutā reģistrēja vairāk nekā 144 000 neatbilstīgas robežšķērsošanas gadījumu. Neatbilstīgie migranti kļūst par cilvēku kontrabandā iesaistīto organizētās noziedzības grupējumu mērķi un ir pakļauti liela cilvēktiesību pārkāpumu riskam. Lielais skaits neatbilstīgas ieceļošanas gadījumu un patvēruma pieteikumu arī rada ievērojamu spiedienu uz dažām Eiropas Savienības dalībvalstīm, tāpēc ir vajadzīga kopīga un koordinēta rīcība Savienības līmenī.

Albānija bija pirmā valsts, kas vienojās par statusa nolīgumu ar Eiropas Savienību. Šis nolīgums, pamatojoties uz iepriekšējo Eiropas Robežsardzes regulu (Regula (ES) 2016/1624⁶), tika parakstīts 2018. gada oktobrī un stājās spēkā 2019. gada 1. maijā⁷.

Tomēr kopīgās operācijas, ko veic, pamatojoties uz minēto statusa nolīgumu, attiecas tikai uz Albānijas sauszemes robežām ar Eiropas Savienību un Adrijas jūras daļām. Rīkojoties saskaņā ar šo ierobežoto regulējumu, *Frontex* ir sākusi divas kopīgas operācijas Albānijā –

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2019/1896 (2019. gada 13. novembris) par Eiropas Robežu un krasta apsardzi 10. panta 1. punkta u) apakšpunkts.

² Regulas (ES) 2019/1896 71. panta 1. punkts.

³ Regulas (ES) 2019/1896 3. panta 1. punkta g) apakšpunkts.

⁴ Regulas (ES) 2019/1896 73. panta 1. punkts.

⁵ Paziņojums COM(2021) 829 “Eiropas Parlamenta un Padomes 2019. gada 13. novembra Regulā (ES) 2019/1896 par Eiropas Robežu un krasta apsardzi un ar ko atceļ Regulas (ES) Nr. 1052/2013 un (ES) 2016/1624 minētais statusa nolīguma paraugs”.

⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/1624 (2016. gada 14. septembris) par Eiropas Robežu un krasta apsardzi un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2016/399 un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 863/2007, Padomes Regulu (EK) Nr. 2007/2004 un Padomes Lēmumu 2005/267/EK, OV L 251, 16.9.2016., 1. lpp.).

⁷ OV L 46, 18.2.2019., 3. lpp.

kopīgo operāciju “Albānijas zeme” (“*Albania Land*”) pie Albānijas sauszemes robežas ar Grieķiju (sākta 2019. gada 22. maijā) un kopīgo operāciju “Albānijas jūra” (“*Albania Sea*”) pie Albānijas jūras robežas (sākta 2021. gada 24. martā). Pašlaik šajās kopīgajās operācijās ir izvietotas aptuveni 150 *Frontex* amatpersonas, un tā rezultātā ir uzlabota robežkontrole, ierobežojot neatbilstīgu migrāciju un apkarojot pārrobežu noziedzību.

2022. gada 18. novembrī un pēc tam, kad stājās spēkā Regula (ES) 2019/1896, ar kuru tika paplašināta statusa nolīgumu darbības joma, Komisija, pamatojoties uz jauno regulu, saņēma Padomes atļauju sākt sarunas ar Albānijas Republiku, kā arī ar Melnkalni, Serbiju un Bosniju un Hercegovinu attiecībā uz nolīgumu par operacionālām darbībām, ko minētajās valstīs veic Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūra. Komisija 2022. gada 30. novembrī rīkoja ievadsanāksmi ar četrām iepriekš minētajām valstīm, kurā iepazīstināja ar statusa nolīguma parauga galvenajiem jaunajiem elementiem. Eiropas Komisija Eiropas Savienības vārdā un Albānijas Republika 2023. gada 22. un 23. februārī Tirānā rīkoja oficiālas sarunas par nolīgumu. Komisija uzskata, ka Padomes sarunu norādēs izvirzītie mērķi ir sasniegti un nolīgums ir Savienībai pieņemams.

Pievienotais Padomes lēmuma priekšlikums ir juridiskais pamats, lai noslēgtu Nolīgumu starp Eiropas Savienību un Albānijas Republiku par operacionālām darbībām, ko Albānijas Republikā veic Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūra.

Situācija Šengenas asociētajās valstīs

Ar šo priekšlikumu pilnveido Šengenas *acquis* ārējo robežu pārvaldības jomā. Tomēr Savienībai nav pilnvaru noslēgt statusa nolīgumu ar Albānijas Republiku tādā veidā, ka tas būtu saistošs Norvēģijai, Islandei, Šveicei un Lihtenšteinai. Lai nodrošinātu, ka robežsargiem un citiem attiecīgajiem darbiniekiem, kurus minētās valstis nosūta uz Albānijas Republiku, ir tāds pats statuss, kāds paredzēts gaidāmajā statusa nolīgumā, statusa nolīgumam pievienotajās kopīgajās deklarācijās būtu jānorāda, ka ir vēlams noslēgt līdzīgus nolīgumus starp Albānijas Republiku un katru no šīm asociētajām valstīm.

Šis lēmums ir to Šengenas *acquis* noteikumu pilnveidošana, kuru īstenošanā Īrija nepiedalās saskaņā ar Padomes Lēmumu 2002/192/EK⁸; tādēļ Īrija nepiedalās šā lēmuma pieņemšanā un Īrijai šis lēmums nav saistošs un nav jāpiemēro. Saskaņā ar 1. un 2. pantu Protokolā Nr. 22 par Dānijas nostāju, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību un Līgumam par Eiropas Savienības darbību, Dānija nepiedalās šā lēmuma pieņemšanā un Dānijai šis lēmums nav saistošs un nav jāpiemēro.

• **Saskanība ar citām Savienības politikas jomām**

Kontroles pastiprināšana Albānijas Republikas teritorijā pozitīvi ietekmēs Savienības ārējo robežu pārvaldību, kā arī pašas Albānijas Republikas robežu pārvaldību. Statusa nolīguma noslēgšana būtu saistīta ar plašākiem sadarbības mērķiem un prioritātēm, kas izklāstītas Eiropas Savienības Stabilizācijas un asociācijas nolīgumā ar Albānijas Republiku⁹.

Statusa nolīguma noslēgšana varētu arī atbalstīt plašākus Eiropas Savienības centienus un saistības vēl vairāk attīstīt sadarbību un spējas¹⁰, lai sniegtu ieguldījumu krīzes situāciju

⁸ Padomes Lēmums 2002/192/EK (2002. gada 28. februāris) par Īrijas lūgumu piedalīties dažu Šengenas *acquis* noteikumu īstenošanā, OV L 64, 7.3.2002., 20. lpp.

⁹ OV L 108, 29.4.2010., 3. lpp.

¹⁰ Piemēram, apmācība, situācijas apzināšanās, aprīkojums, spēja reaģēt, personāla izvietošana utt.

pārvarēšanā un veicinātu konvergenci ārlietu un drošības jautājumos starp Savienību un Albānijas Republiku.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

• Juridiskais pamats

Šā priekšlikuma juridiskais pamats ir LESD 77. panta 2. punkta b) un d) apakšpunkts un 79. panta 2. punkta c) apakšpunkts saistībā ar LESD 218. panta 6. punkta a) apakšpunktu.

Eiropas Savienības kompetence noslēgt statusa nolīgumu ir skaidri paredzēta Regulas (ES) 2019/1896 73. panta 3. punktā, kurā noteikts, ka “[a]pstākļos, kuros no pastāvīgā korpusa nepieciešama robežu pārvaldības vienību izvietošana trešā valstī, kur vienību dalībnieki īstēnos izpildpilnvaras, Savienība (..) noslēdz ar attiecīgo trešo valsti statusa nolīgumu”.

Saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 3. panta 2. punktu Savienības ekskluzīvā kompetencē ir noslēgt starptautisku nolīgumu, ja tā slēgšana ir paredzēta Savienības leģislatīvajā aktā. Regulas (ES) 2019/1896 73. panta 3. punktā ir paredzēts, ka “Savienība (..) noslēdz ar attiecīgo trešo valsti statusa nolīgumu”. Tāpēc nolīgums, ko paredzēts parakstīt un noslēgt ar Albānijas Republiku, ir Eiropas Savienības ekskluzīvā kompetencē. Saskaņā ar Regulas (ES) 2019/1896 73. panta 3. punktu ierosinātais statusa nolīgums ir balstīts uz Komisijas 2021. gada decembrī pieņemto nolīguma paraugu¹¹, un tajā ir ņemti vērā iepriekš saskaņotie noteikumi no esošā statusa nolīguma ar Albānijas Republiku¹².

• Subsidiaritāte un proporcionalitāte

Nepieciešamība pēc vienotas pieejas

Statusa nolīgums ļaus Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūrai izvietot Albānijas Republikā Eiropas Robežu un krasta apsardzes vienības, izmantojot visas iespējas, ko piedāvā Regula (ES) 2019/1896. Bez šāda instrumenta dalībvalstis var veikt tikai divpusēju izvietojumu, lai izstrādātu un īstenotu Eiropas robežu integrēto pārvaldību un palīdzētu Albānijas Republikai tikt galā ar ievērojamu skaitu migrantu, kuri plāno tranzītā šķērsot tās teritoriju, ārpus tā ļoti ierobežotā ģeogrāfiskā tvēruma, ko paredz pašreizējais statusa nolīgums ar Albānijas Republiku. Tāpēc, lai labāk pārvaldītu Albānijas Republikas robežas, ir vajadzīga vienota pieeja.

3. EX POST IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANOS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

Tā kā šis būs jauns nolīgums, nav iespējams veikt esošo instrumentu izvērtējumu vai atbilstības pārbaudes. Sarunām par statusa nolīgumu nav nepieciešams ietekmes novērtējums.

• Pamattiesības

Saskaņā ar Regulas (ES) 2019/1896 88. apsvērumu Komisija novērtēs pamattiesību stāvokli Albānijas Republikā saistībā ar statusa nolīgumā ietilpstošajām jomām un informēs par to Eiropas Parlamentu.

Paredzētais nolīgums ietvers praktiskus pasākumus, kas saistīti ar pamattiesību ievērošanu, un ar paredzēto nolīgumu nodrošina pamattiesību pilnīgu ievērošanu tādu darbību veikšanas

¹¹ Paziņojums COM(2021) 829.

¹² [EUR-Lex - 22019A0218\(01\) - LV- EUR-Lex \(europa.eu\)](#)

laikā, kuras tiek organizētas uz nolīguma pamata. Ar nolīgumu tiks nodrošināts neatkarīgs un efektīvs sūdzību izskatīšanas mehānisms saskaņā ar attiecīgajiem Regulas (ES) 2019/1896 noteikumiem, lai uzraudzītu un nodrošinātu pamattiesību ievērošanu visās darbībās, kas tiek organizētas uz nolīguma pamata.

- **Datu aizsardzība**

Notiks apspriešanās ar Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāju par statusa nolīguma noteikumiem, kas attiecas uz datu nosūtīšanu, ja minētie noteikumi ievērojami atšķirsies no statusa nolīguma parauga.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Statusa nolīgumam kā tādām nav nekādas finansiālas ietekmes. Robežsargu vienību faktiskā izvietošana, pamatojoties uz operatīvo plānu, radītu izmaksas, kas jāsedz no Aģentūras budžeta. Turpmākās darbības saskaņā ar statusa nolīgumu tiks finansētas no Aģentūras pašu resursiem, kā paredzēts Savienības gada budžeta ciklā.

Savienības iemaksas, ko maksā Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūrai, jau ir daļa no Savienības budžeta, kā noteikts Padomes secinājumos par daudzgadu finanšu shēmas pamatnolīgumu.

5. CITI ELEMENTI

- **Īstenošanas plāni un uzraudzīšanas, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība**

Komisija nodrošinās statusa nolīguma īstenošanas pienācīgu uzraudzību.

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par to, lai Savienības vārdā noslēgtu Nolīgumu starp Eiropas Savienību un Albānijas Republiku par operacionālām darbībām, ko Albānijas Republikā veic Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūra

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 77. panta 2. punkta b) un d) apakšpunktu un 79. panta 2. punkta c) apakšpunktu saistībā ar 218. panta 6. punkta a) apakšpunktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta piekrišanu¹³,

tā kā:

- (1) Saskaņā ar Padomes Lēmumu 2023/XXX ([...]) [...] [...] parakstīja Nolīgumu starp Eiropas Savienību un Albānijas Republiku par operacionālām darbībām, ko Albānijas Republikā veic Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūra (“nolīgums”), ar noteikumu, ka tas tiek noslēgts vēlāk.
- (2) Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2019/1896 73. panta 3. punktu¹⁴ apstākļos, kuros no Eiropas Robežu un krasta apsardzes pastāvīgā korpusa nepieciešama robežu pārvaldības vienību izvietošana trešā valstī, kur vienību dalībnieki īsteno izpildpilnvaras, Savienībai jānoslēdz ar attiecīgo trešo valsti statusa nolīgums, balstoties uz Līguma 218. pantu.
- (3) Šis lēmums ir to Šengenas *acquis* noteikumu pilnveidošana, kuru īstenošanā Īrija nepiedalās saskaņā ar Padomes Lēmumu 2002/192/EK¹⁵; tādēļ Īrija nepiedalās šā lēmuma pieņemšanā un Īrijai šis lēmums nav saistošs un nav jāpiemēro.
- (4) Saskaņā ar 1. un 2. pantu Protokolā Nr. 22 par Dānijas nostāju¹⁶, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību un Līgumam par Eiropas Savienības darbību, Dānija nepiedalās šā lēmuma pieņemšanā un Dānijai šis lēmums nav saistošs un nav jāpiemēro. Tā kā šis lēmums pilnveido Šengenas *acquis*, Dānija saskaņā ar minētā protokola 4. pantu sešos mēnešos pēc tam, kad Padome ir pieņēmusi lēmumu par šo lēmumu, izlemj, vai tā šo lēmumu ieviešīs savos tiesību aktos.
- (5) Nolīgums būtu jāapstiprina Savienības vārdā,

¹³ OV C [...], [...], [...]. lpp.

¹⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/1896 (2019. gada 13. novembris) par Eiropas Robežu un krasta apsardzi un ar ko atceļ Regulas (ES) Nr. 1052/2013 un (ES) 2016/1624 (OV L 295, 14.11.2019., 1. lpp.).

¹⁵ Padomes Lēmums 2002/192/EK (2002. gada 28. februāris) par Īrijas lūgumu piedalīties dažu Šengenas *acquis* noteikumu īstenošanā (OV L 64, 7.3.2002., 20. lpp.).

¹⁶ Protokols Nr. 22 par Dānijas nostāju (OV C 326, 26.10.2012., 299.–303. lpp.).

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Ar šo Savienības vārdā tiek apstiprināts Nolīgums starp Eiropas Savienību un Albānijas Republiku par operacionālām darbībām, ko Albānijas Republikā veic Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūra ("nolīgums")¹⁷.

2. pants

Komisija Savienības vārdā sniedz Albānijas Republikai nolīguma 22. panta 1. punktā paredzēto paziņojumu, lai paustu Savienības piekrišanu uzņemties nolīguma saistības.

3. pants

Šis lēmums stājas spēkā tā pieņemšanas dienā¹⁸.

Briselē,

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*

¹⁷ Nolīguma teksts ir publicēts OV L [...], [...], [...]. lpp.

¹⁸ Nolīguma spēkā stāšanās dienu Padomes Ģenerālsēkretariāts publicēs *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.